

Bilfritt sentrum i Grimstad

Oppsummering av medvirkning og innspill fra handelsstand og næringsliv

FOLKETS GATER

ARBEIDSGRUPPEMØTE

Politisk bestilling

Kommunestyrets oppdrag

01

Bilfritt sentrum om sommeren

Utrede bilfritt sentrum i perioden med søndagsåpne butikker

03

Samarbeid

Legge fram forslag i samarbeid med Grimstad Min By og handelsstand

Medvirkning ble gjennomført i november og desember 2025 i samarbeid med Grimstad Min By og Grimstad Næringsforening.

02

Fremkommelighet

Belyse alternativer med vekt på varelevering, akutt beredskap, beboerparkering og syklist

04

Evaluerings

Innhente og bruke erfaringer fra prøveordningen sommeren 2024

Aktuell strekning

Strekningen som vurderes strekker seg fra:

- Gullsmed - Husfliden - Meretes Atelier
- Galleri - Smauet - Hotellet
- Optikkhuset - Riips - Bergshaven - Høyer
- Ned mot torvet og ut av torvet

Sentrale vurderingspunkter inkluderer muligheter for skilting og endringer av skilt, oppholdssoner, samt kartlegging av antall meter og identifisering av problemområder.

Viktige hensyn

- Lokale, regionale og nasjonale føringer
- Ferdsel og trivsel i by
- Miljøaspekt og flere hensyn
- Historisk kontekst

Plangrunnlag og føringer

Torg og gatebruksplan

Temaplan som legger føringer for torg, gatebruk og trafikksystem i Grimstad sentrum. Registreringer fra 2011-2013 for mennesker med funksjonsvariasjon.

Kommuneplanens arealdel

Bestemmelser om parkering (maks krav for nye boenheter), uteoppholdsareal (minimumskrav til skjermet areal), og skilting (eget sett med estetiske bestemmelser).

Byplanen (2008)

Kommunedelplan for Grimstad byområde basert på stedsanalyse og trafikkanalyse. Juridisk bindende med bestemmelser for bevaring og utvikling.

Sentrumsplanen (1991)

Gjeldende reguleringsplan med endringer og nye reguleringer for enkelte områder. Bestemmelser knyttet til offentlige trafikkområder.

Detaljregulering Grimstad Torv

Sikrer framtidig bruk og utvikling av torvet med illustrasjonsplan og føringer for trafikkregulerende tiltak.

Overordnet retning fra medvirkning

Mindre prat, mer handling

Tydelig ønske om gjennomføring med kvalitet

Ikke forringelse

Tiltak må ikke forringe byen visuelt eller funksjonelt

Kvalitet i midlertidighet

Midlertidige grep må ha kvalitet, være minimale men tydelige

"Vi selger ikke symaskiner om sommeren" - brukes som bilde på at tiltak og uttrykk bør være robuste og helårsorienterte, ikke bare sesongpynt.

Innspill fra handelsstanden

Positive til ideen, bekymret for praktisk gjennomføring

Støtter konseptet

- Liker tanken og idyllen om bilfritt sentrum
- Ønsker mer liv i gata
- Sommerens skilter med oppfordring til å kjøre sakte fungerte godt
- Gatetun hvor gående har førsterett kan fungere

Bekymringer

- Vareleveranser og budbil må kunne levere rett utenfor døra
- Kunder må kunne hente og bringe varer (symaskiner, tunge gjenstander)
- Foodora og Wolt må ha tilgjengelighet
- Frykter at sommerstenging er første steg mot helårsstenging

Spesifikke innspill fra næringsaktører

Meretes Atelier Lysthuset

Avhengig av at kunder kan kjøre inn for å hente og bringe symaskiner. Seks parkeringsplasser utenfor for 19 år siden, nå kun én igjen. Ønsker vareleveringsplassen kan brukes til 15 min korttidsparkering. Bekymret for at sommerstengt er starten på permanent stenging.

Melt Restaurant

Avhengige av leveringstjenester som Foodora og Wolt. Svekket tilgjengelighet kan føre til redusert omsetning. Trenger mulighet til å parkere kort foran for å laste av varer ved egne innkjøp.

Markus Ruud

Mottar store vareleveringer 1-2 ganger i uken hele sommeren. Ser lite behov for bilfri by sammenlignet med andre sommerbyer. Positiv hvis det åpner for mange flere arrangementer og aktiviteter.

Holsthuset Losji

Vanskelig for ukjente å finne veien fra E-18 ved avkjøring Frivoll. Stenging må medføre klar, forståelig og godt synlig skilting. Gjester finner ikke fram til Skolegaten, må ofte loses fram.

Nottos Kiosk

Svært i mot bilfritt sentrum. Erfaringer fra forrige forsøk viser at det ikke er greit. Færre folk vil komme til Grimstad, for langt å gå for raskt besøk. Kun én vei fra øvre sentrum.

Husfliden

Daglig kunder som trenger korttidsparkering pga. helse og gangproblemer. Drømmer om to parkeringsplasser utenfor butikken.

Torvet som nøkkelområde

Korttidsparkering

Behov for avklart løsning og plassering av korttidsparkering på eller nær torvet

Konsept og aktivitet

Torvet trenger mer aktivitet gjennom året, ikke bare sesongpynt

Mennesker først

Torvet er stygt slik det er nå. Må forskjønnes med fokus på mennesker, ikke bare estetikk

Eksisterende plan

Plan for torvet nevnes gjentatte ganger, men oppfattes som for dyr. Behov for alternativ løsning som ser bra ut uten høye kostnader

📌 **Utfordring:** For lite aktivitet på torvet i dag. Hvis det stenges må det åpnes for korttidsparkering eller konsepter som brukes gjennom året.

Varelevering - kritisk suksessfaktor

Utfordringer identifisert

- Store lastebiler parkerer i gata og skaper uoversiktlige situasjoner
- Budbiler må kunne levere rett utenfor døra til alle tidspunkter
- Foodora og Wolt må ha tilgjengelighet
- Butikker i øvre sentrum trenger daglige leveranser
- Store vareleveringer 1-2 ganger i uken hele sommeren

Foreslåtte løsninger

Tidsvinduer: Avgrensede tider for varelevering

Drop-soner: Dedikerte områder for lasting/lossing

Adkomstruter: Tydelige ruter for varetransport

Leveringslommer: Kan det lages lommer for varelevering?

Informasjon: Kommunen må informere vareleveringsfolk om ordningen

Styringen av varelevering i historisk og unikt sentrum krever tydelig logistikkplan. Hvor kan lastebiler stå og hvor kan de ikke stå? Hvilke firma og transportfolk må inkluderes?

Parkering - nøkkeltema

6→1

Parkeringsplasser forsvunnet

Ved Meretes Atelier: fra 6 til 1 plass på 19 år,
uten konsekvensutredning

15min

Korttidsparkering

Ønske om 15-minutters parkering for
varelevering og små ærend

?

Kulturhuset

Offentlig bygg med parkeringsplasser i
kjelleren - må synliggjøres bedre

Behov for bedre informasjon

Parkeringsplasser i sentrum må bli bedre skiltet og kommunisert. Det trengs oversikt over tilgjengelige plasser, bruk og hyppighet gjennom året med statistikk. Hver næring har spesifikke behov som må beskrives. Lovlig og ulovlig parkering må tydeliggjøres både på nett og på skilt.

📄 **Arresten:** Må markedsføres som godt parkeringsalternativ med Tesla-ladere. Stolt av konseptet i fjellet. Hvor mange plasser er tilgjengelig? Hva koster det?

Parkering - forslag til tiltak

1

Kartlegging

Fullstendig oversikt over alle parkeringsplasser i sentrum: antall, plassering, innendørs/utendørs, pris, åpningstider

2

Statistikk

Tall for brukte parkeringer og hyppighet gjennom året og ulike sesonger

3

Skilting og kommunikasjon

Oppdatere Google Maps, Visit Grimstad, Grimstad Min By og kommunens hjemmeside med korrekt informasjon

4

Kreative løsninger

"Dårlig tid-parkering", "Bare inn å hente-parkering" - spille på ord med humor i formidlingen

5

Kirken

Informasjon om og markedsføring av parkeringsmuligheter ved kirken

6

Torvet

Avklare årshjul for parkering på torvet og hvem som håndhever dette

Skilting og veiledning

Sterkt og konkret spor i innspillene

Bilfri strekning må ledsages av veiledning, ikke bare sperring. Dette er kritisk for at ordningen skal fungere.

Trygghet og flyt

Hvor skal jeg gå, parkere, levere, oppholde meg?

Informasjon

Gi forståelse for hvordan byen brukes

Økt omsetning

God veiledning bidrar til økt handel

Rettferdig konkurranse

Forutsigbarhet for alle aktører

Forslag til skiltplan

- Egen skiltplan med "estetisk gruppe" for kvalitet og uttrykk
- Strategisk plassering for effekt og flyt
- Skilt som fungerer hele året, ikke bare i sommeruke
- Informasjonspunkt ved Kulturhuset
- Godkjente løsninger knyttet til driftsaktører og praktiske krav

Skilting - konkrete utfordringer

Innkjørsel fra E-18

Vanskelig og kronglete for ukjente å finne veien til sentrum fra avkjøring Frivoll. Stenging må medføre klar, forståelig og godt synlig skilting ned mot sentrum langs sjøen og Odden.

Generell orientering

Skilt inn til Grimstad må være bedre. Fra Dømmesmoen/Herefoss står det ingenting om Grimstad sentrum. Folk bruker veier som er stengt.

Skiltprogram

Foreligger det en skiltplan generelt? Det bør beskrives hvor alt foregår i de ulike sonene og områdene. Logistikk-programmering som kan leveres til vareleveringsfolk.

Wayfinding

Bykart på strategiske steder. Veiledning til bruk av byen. Mot Ibsen-året: "den lille byen med den store skaperkraften" - skape vår egen måte å formidle på.

 Skiltbefaring nødvendig: Både før høringsperiode og mens høringen ligger ute. Må gå igjennom skiltene i sentrum og ta bilder for å forklare alternativer.

Visuelle grep og pynt

Erfaringer fra tidligere

Vimpler og flagg nevnes som synlige virkemidler, men med tydelig praktisk læring:

- Flagget og vimpler "stenger" eller faller bort etter kort tid uten riktig løsning
- Behov for flere flaggstenger
- Kritisk med fundament - plassering utenfor fasader/gårdsrom krever faste og trygge fester
- Få opp flaggstenger som var der når kortfilmfestivalen er i byen

Det stod før tre flaggstenger på Lilletorget som pyntet veldig opp. Etter at én ble kjørt ned for noen år siden har det kun kommet opp to. I høst ble én av disse to kjørt ned.

Prinsipper for visuelle tiltak

Kvalitet: Kommunen kan bruke pynt/visuelle grep, men må henge sammen med helhet og kvalitet

Varighet: Visuelle grep som faktisk varer - ikke "engangs pynt"

Helhet: Helhetlig uttrykk med estetisk gruppe

Helår: Vimpler og kos på sommeren, men tenke helårlig bruk

Uteservering: Mulighet for bord og stoler på fortau, som Kaffe på hjul hadde i sommer - fungerte helt fint

Akutt beredskap og trafiksikkerhet

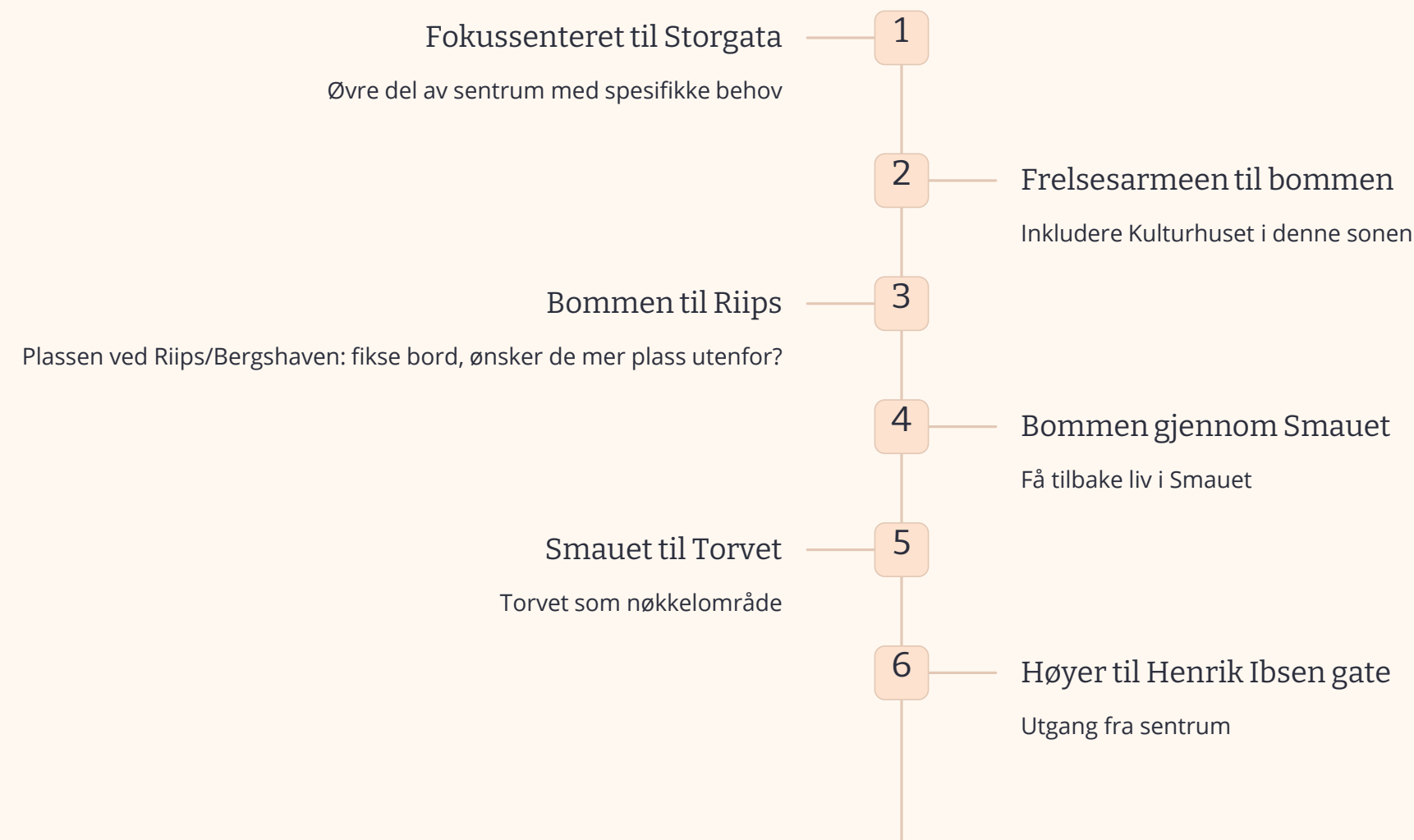
Politi og brann Fremkommelighet for nødetater må sikres. Hvem kan snakke med dem og ta orientering?	Beboere Beboere i området - hvordan høres de? Skal dette tas på Bylab mens høringen ligger ute? Beboerparkering rundt gamle brannstasjonen må ivaretas.	Trafiksikkerhet Må beskrives i utredningen. Biler kjører inn i gjerde og hjørner. Storgaten 26: kjørt inn i gjerde 5 ganger siden i sommer.
---	---	---

Syklister

Særsilt vekt på ruter, sikkerhet og skilt/wayfinding for syklister må inkluderes i utredningen.

 Parkeringsvakter: Skal vi snakke med dem som del av kartleggingen?

Soneinndeling og spesifikke områder

Spesielle områder

Juskestredet: Ønske om bilfritt i denne strekningen. Aktivisere Juskestredet slik det en gang var. Aktivisering fra Kirkegata til Juskestredet.

Mørlandshjørnet: Få mer liv i gata. Få opp vimpler og kos på sommeren også - hele Storgata.

Gågata: Hvem eier hele gågata? Butikkene her har mest problemer med å få nye leietakere.

Tidssoner og perioder

Når skal bilfritt sentrum gjelde?

Politisk bestilling

Perioden med søndagsåpne butikker om sommeren

Innspill fra næringsliv

- Hele døgnet eller bare avgrenset periode?
- Utestedene ønsker det hele døgnet
- Butikker bekymret for tilgjengelighet
- Varelevering må kunne skje til alle tidspunkter eller innenfor tidsvindu?

Årshjul for bruk av byen

Det trengs et årshjul som viser:

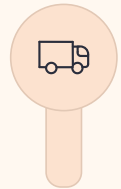
- Bruk av byen per sesong
- Antall tilgjengelige parkeringsplasser
- Når ulike ordninger gjelder
- Oppdatere informasjon på ulike kanaler

Formål: Slik at vi kan oppdatere informasjonen på de ulike kanalene og trene på bruken av byen.

 Viktig avklaring: Se hva bestillingen sier og hvordan dette kan formuleres. Må være tydelig på om det er hele døgnet eller avgrenset periode.

Forslag til tiltakspakke

Basert på innspillene fra medvirkning

Tydelig logistikkplan

Varelevering: tidssoner og leveringspunkt. Korttidsparkering: avklart løsning i tilknytning til Torvet.

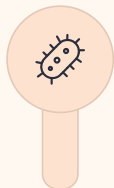
Skilt og veiledning

Midlertidig, men kvalitetsmessig ryddig. Strategisk plassert ved innfartsparkering, knutepunkt og overganger. Informasjonspunkt ved Kulturhuset.

Torvet som motor

Enkel aktivitetsplan/konsept for pilotperioden. Tiltak som gir mer liv uten å bli tung drift.

Visuelle grep som varer

Vimpler/flaggløsninger med fundament, ikke "engangs pynt". Helhetlig uttrykk med estetisk gruppe.

Forankring

Møte med gårdeiere og nøkkelaktører før oppstart. Kort evalueringsløp etter juli.

Samarbeid og forankring

Grimstad Min By

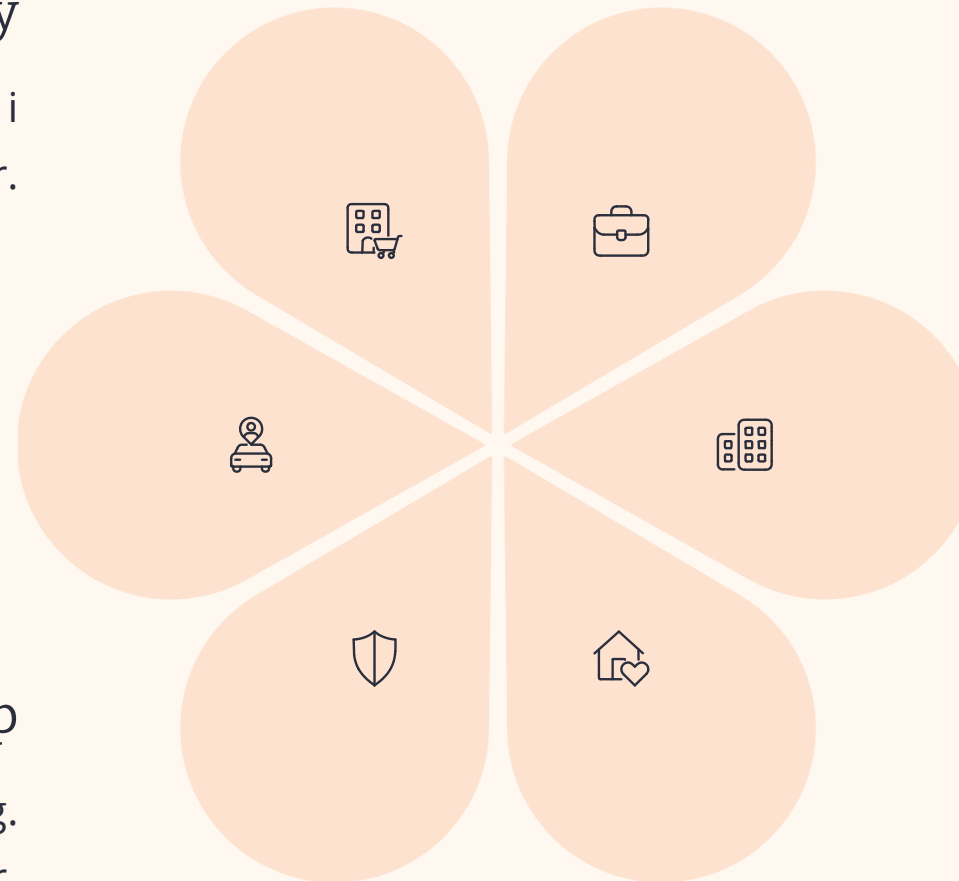
Samarbeidspartner i medvirkning. Inkludere i betraktninger om flere arrangementer.

Vertskap

Behov for tydelig "vertskap" i byrommet. Folk må oppleve at sentrum er tilrettelagt og forståelig.

Beredskap

Politi og brann må involveres tidlig. Orientering og avklaringer.

Næringsforeningen

Samarbeidspartner i medvirkningsarbeid. Felles tilbakemelding fra medlemmer.

Gårdeierforeningen

Bør inviteres til eget møte. Forankring, drift, fasader, plassering av tiltak.

Beboere

Hvordan høres beboere i området? Bylab mens høringen ligger ute?

Veien videre

01

Utredning

Ferdigstille utredning basert på politisk bestilling og innspill fra medvirkning

02

Høring

Legge utredning på høring. Hvor lang tid tar det? Siste innspill via forms - anonymt eller med navn.

03

Skiltbefaring

Gjennomføre skiltbefaring før og under høringsperiode. Ta bilder og dokumentere.

04

Kartlegging

Tegne inn på kart på en pen måte. Parkering, varelevering, soner. Hvem kan gjøre dette?

05

Langsiktig perspektiv

15-20 års plan der tiltak "bakes inn" i helhetlig utvikling. Innganger til byen. Inspirasjon fra Århus.

"Mindre prat, mer handling - med kvalitet og helhetlig tenkning"